

СТАНОВИЩЕ
за дисертационния труд на Бисер Янков Лазаров
„Обучението на реставраторите по живопис
(етика и мотивация, методи и жанрове)”
за придобиване на образователна и научна степен „доктор”,
от проф. д-р Бисера Вълева – СУ „Св. Кл. Охридски“

1. Дисертационният труд на Бисер Янков Лазаров е структуриран във Въведение, четири глави, Заключение, Декларация за оригиналност, Литературни източници, Библиография, илюстративно и текстово приложение. Той съдържа елементите на докторска дисертация и разработването му е насочено към специфични методически проблеми в областта на преподаването на живопис (в случая в специалност „Консервация и реставрация“). Основният текст е в обем обем 199 страници. Представени са книжно тяло, приложение I и приложение II, които са пряко свързани с научната аргументация и практическа реализация на докторанта. Добро впечатление прави богатият списък от използвана литература по темата – на кирилица – 209 бр., на латиница – 62 бр. и интернет източници – 13 бр.

2. Целта и задачите, както и предметът на изследване в дисертацията, са логично определени и формулирани.

3. Представеният изобразителен и методически проблем, в областта на преподаването на живопис, спрямо специфичните изисквания на специалност „Консервация и реставрация“, е значим и актуален. Изследователският интерес на Бисер Лазаров се аргументира чрез творческо-педагогическата му практика, както и чрез изводите и обобщенията, които той прави в четвърта глава.

4. Мотивацията на докторанта за реализацията на труда е базирана върху важни за професионалното изграждане на художника, занимаващ се с консервация и реставрация, аспекти – етика и изобразителни умения. Бисер Лазаров представя част от тезата на доктората в първа глава. В нея той прави кратък исторически преглед от Античността през Ренесанса до професионалното отделяне на науката археология – пряко свързана с консервацията и реставрацията или цитирам: “...принципите на историческия анализ на произведенията на изкуствата способствали за осъзнаване на историко-документалните ценности на произведенията като паметници на своята епоха.” (стр.31) Това е идеята за неприкосновеност на паметника. Идея, върху която докторантът се фокусира в първа глава, за да я свърже и доразвие в четвърта глава

посветена на последователността в придобиване на художествени умения от студентите от специалност „Консервация и реставрация“.

5. Добро впечатление правят двете приложения към труда – като текстове и доказателствен материал. Тези книжни тела биха били добра основа на една бъдеща монографична реализация. Докторантът е извършил впечатляваща преводна, както и достатъчно активна, преподавателска дейност - резултатите, от които представят основната теза на труда.

6. Достоянство на докторския труд представлява четвърта глава „Основни изобразителни техники и жанрове, преподавани в ателието по живопис на катедра „Реставрация“ и ползи, които те допринасят за развитието на реставратора“. Тя е интересна с представянето на професионалната методическа постъпателност спрямо различните жанрове в живописа – обект на обучението в специалност „Консервация и реставрация“. Обвързването на текста с илюстративния материал в приложение II (различни учебни постановки) потвърждава резултатите от прилаганата методика, както и художествено-изследователския интерес на докторанта.

7. Приемам като верни обобщенията и изводите в изследването. Заслужават интерес изследваните методи и подходи в обучението на бъдещите художници-консерватори и реставратори, както и анализа на препоръчителния диалог между преподавател и студент по реставрация. Тези методи и учебни ситуации биха могли да излязат от конкретния контекст на представения труд и да разширят представата за спецификите в преподаването на живопис въобще.

8. Чрез двете направени публикации в сборник с доклади (издание от конференции на НХА) резултатите от дисертационния труд имат минималната изисквана популяризация в специализирана научна среда.

9. Към работата биха могли да се отправят някои критични бележки:

-Трябва да се отбележи липсата на формулирана хипотеза в труда – основно изискване при академичното писане на труд с методическа насоченост (каквато заглавието на текста предполага);

-В структурно отношение трудът би спечелил ако множеството подточки се обединят смислово, както и ако отпаднат доста на брой базисни определения – педагогически и от областта на теорията на изкуството (цветознание и жанрове в живописа). Така

обемът на текста ще се намали (препоръчително около 150 стр.) и вниманието ще се концентрира върху основната теза отбелязана в заглавието;

- В четвърта глава, макар и обяснимо, изложението е често повече есеистично отколкото е допустимо в такъв тип изследване. В технически аспект, би било добре, да има номерация на заглавията на литературните източници;

Тези бележки са насочени към по-цялостно и компактно въздействие на текста на докторанта и те не променят съществено впечатлението от работата на Бисер Лазаров.

10. Авторефератът е добре направен и отразява всички основни идеи в цялостната разработка.

Заклучение

На базата на постигнатите резултати в представения труд „Обучението на реставраторите по живопис (етика и мотивация, методи и жанрове)”, както и оценката ми относно изводите, автореферата и научните публикации на докторанта, имам основание да смятам, че докторантския труд има необходимите качества на дисертационен и да предложа на научното жури да присъди на Бисер Янков Лазаров образователната и научна степен „доктор”.

проф. д-р Бисера Вълева
СУ, „Св. Климент Охридски“
ФНПП, катедра“Изобразително изкуство“

08.10.2014

София